

Avsnitt 1

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
i		Information eller resurser
1	1	Flervalsfråga
2	1	Flervalsfråga
3	1	Flervalsfråga
4	1	Flervalsfråga
5	1	Flervalsfråga
6	1	Flervalsfråga

Avsnitt 2

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
7	1	Flervalsfråga
8	1	Flervalsfråga
9	1	Flervalsfråga
10	1	Flervalsfråga
11	1	Flervalsfråga
12	1	Flervalsfråga
13	1	Flervalsfråga
14	1	Flervalsfråga

15	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 3

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

---

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

16	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

17	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

18	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

19	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

20	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 4

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

---

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

21	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

22	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

23	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

24	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

25	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

26	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

27	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

28	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

29	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

30	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

31	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

32	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 5

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

---

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

33	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

34	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

35	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

36	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

37	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

38	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

39	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

40	1	Dra och släpp
----	---	---------------

41	1	Essä
----	---	------

Avsnitt 6

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

---

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

42	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

43	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

44	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Avsnitt 7

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
45	1	Flervalsfråga
46	1	Flervalsfråga
47	1	Flervalsfråga
48	1	Flervalsfråga
49	1	Flervalsfråga
50	1	Essä
51	1	Flervalsfråga

Avsnitt 8

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
52	1	Flervalsfråga
53	1	Flervalsfråga
54	1	Flervalsfråga
55	1	Flervalsfråga
56	1	Flervalsfråga
57	1	Flervalsfråga
58	1	Flervalsfråga

Avsnitt 9

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
59	1	Flervalsfråga
60	1	Flervalsfråga
61	1	Flervalsfråga

Avsnitt 10

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
62	1	Flervalsfråga
63	1	Flervalsfråga
64	1	Dra och släpp

Avsnitt 11

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
i		Information eller resurser
65	1	Flervalsfråga
66	1	Flervalsfråga
67	1	Flervalsfråga
68	1	Essä
69	1	Flervalsfråga

70	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

71	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

Vetenskaplig artikel

Uppgift	Totalpoäng	Uppgiftstyp
---------	------------	-------------

i		Information eller resurser
----------	--	----------------------------

72	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

73	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

74	1	Flervalsfråga
----	---	---------------

75	1	Essä
----	---	------

Del 1

Information

- För godkänt krävs **76%** av totalpoängen för sammanlagd poäng del 1 och 2.
- Därutöver krävs lägst 50% av poängen av målen för tandläkarexamen.
- I första delen av provet kan du gå fram och tillbaka mellan frågor.
- Denna del handlar om flera patientfall och kliniska och generella situationer som du som allmäntandläkare kan ställas inför.

Max poäng på denna del: **75 poäng**

Poängräkning:

- **Frågor där man ska välja ett rätt alternativ** (endast ett val per fråga) tilldelas poäng för rätt svar.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Dra-och-Släpp** (flera val som ska rangordnas i en särskild ordning) tilldelas endast poäng om alla alternativ är placerade i rätt rutor.
Totalpoäng står i anslutning till frågan
- **Essäfrågor** tilldelas varierande poäng. Om du skriver mer än ett svar bedöms endast första angivna svar eller svaren som efterfrågats.
Totalpoäng står i anslutning till frågan

Avsnitt 1

1 Per 74 år kommer till kliniken för undersökning.

När du frågar honom om han har några besvär från munnen svarar han att han ofta känner sig torr i munnen.

Vad kan vara orsak till muntorrhet?

Välj ett alternativ:

Stort kaffeintag

Högt blodtryck

Rökning

Medicinering

Totalpoäng: 1

2 Vid undersökningen finns det tecken på att Per är muntorr och du gör en mätning av salivflödet.

Vilka mått (i ml/min) tyder på normalt salivflöde?

Välj ett alternativ:

- >0,25 vilosaliv och >1,0 stimulerad saliv
- >0,5 vilosaliv och <0,5 stimulerad saliv
- <0,1 vilosaliv och <1,0 stimulerad saliv
- >1,0 vilosaliv och >2,5 stimulerad saliv

Totalpoäng: 1

3 Var produceras saliven framför allt vid salivstimulering?

Välj ett alternativ:

- Glandula submandibularis
- Glandula sublingualis
- Glandula parotis
- Glandula mentalis

Totalpoäng: 1

4 Vilken funktion har den mukösa saliven framförallt?

Välj ett alternativ:

- Probiotisk
- Smörjande
- Antibakteriell
- Sköljande

Totalpoäng: 1

5 En sjukdom som ger muntorrhet är Sjögrens syndrom.

Vad är karaktäristiskt för diagnosen Sjögrens syndrom?

Välj ett alternativ:

- Förekommer enbart hos kvinnor
- Patienten har alltid reumatoid artrit som grundsjukdom
- De flesta som har sjukdomen har samtidigt muskelvärk
- Ger inflammation i exokrina körtlar

Totalpoäng: 1

- 6 Patienten behöver utredas medicinskt för att kunna säkerställa diagnosen Sjögrens syndrom. Bland annat kan det ingå salivkörtelbiopsi.

Vilket fynd i salivkörtelbiopsin kan indicera Sjögrens syndrom?

Välj ett alternativ:

- Anhopningar av lymfocyter
- Förekomst av antikroppar
- Salivkörtelhyperplasi
- Infiltration av fettceller

Totalpoäng: 1

Avsnitt 2

- 7 Annika 54 år kommer för revisionsundersökning. När du tar upp anamnes berättar Annika att hon sedan sist fått diagnosen Hashimotos sjukdom som är en autoimmun sjukdom.

Vad innebär det att en sjukdom är autoimmun?

Välj ett alternativ:

- Immunförsvaret reagerar automatiskt på ett okänt virus eller bakterie
- Immunförsvaret attackerar de egna immuncellerna
- Immunförsvaret bildar antikroppar som attackerar godartade virus eller bakterier
- Immunförsvaret attackerar kroppens egna organ och friska celler ✓

Totalpoäng: 1

8 Vilket organ är drabbat vid Hashimotos sjukdom?

Välj ett alternativ:

- Njurarna
- Hjärtat
- Levern
- Sköldkörteln

Totalpoäng: 1

9 Vilket är ett vanligt symtom vid Hashimotos sjukdom?

Välj ett alternativ:

- Svampinfektioner
- Muntorrhet
- Trötthet
- Viktnedgång

Totalpoäng: 1

10 Annika behöver en stabiliseringsskena på grund av bettfysiologiska besvär.

Vad är mest sannolikt en av mekanismerna bakom en stabiliseringsskenas smärtreducerande effekt?

Välj ett alternativ:

- Minskad aktivitet i tuggmuskulaturen
- Avlastning av käkledernas kontaktytor
- Kompensation för mandibulär asymmetri
- Optimering av käkledsdiskarnas position

Totalpoäng: 1

11 Vid vilken diagnos har stabiliseringsskena den högsta prioriteten enligt de nationella riktlinjerna för tandvård?

Välj ett alternativ:

- Minskad gapförmåga
- Käkledssmärta
- Käkledsknäppningar
- Käkledsartros

Totalpoäng: 1

12 Vilken nerv innerverar käkleden?

Välj ett alternativ:

- Nervus facialis
- Nervus trigeminus
- Nervus vestibularis
- Nervus vagus

Totalpoäng: 1

13 Vad innebär translationsrörelse?

Välj ett alternativ:

- Käkleden kan rotera kring horisontalaxeln, frontalaxeln och sagittalaxeln
- Muskulaturens förmåga att röra mandibeln i vertikalled
- Tuggmuskulaturen ger krafter som öppnar käkarna vid gapning
- Käkledshuvudet glider ner på tuberkulum artikulare ✓

Totalpoäng: 1

14 Vid smärta retas receptorer som sedan förmedlar stimuli via olika typer av nervfibrer.

Vilka nervfibrer aktiveras vid kronisk inflammation?

Välj ett alternativ:

A-beta-fibrer

B-fibrer

C-fibrer

A-alfa-fibrer

Totalpoäng: 1

15 I vilken del av hjärnan uppfattas smärta?

Välj ett alternativ:

- Hypofysen
- Hjärnbarken
- Hjärnstammen
- Hypothalamus

Totalpoäng: 1

Avsnitt 3

- 16** Susanne, 37 år, kommer till din klinik för ett akutbesök. När du undersöker henne ser du att hon har en komplicerad kronfraktur på tanden 21 med cirka 2 mm pulpablotta. Traumat inträffade i morse så det var ungefär fyra timmar sedan.

Vilken av följande behandling är mest lämplig att göra?

Välj ett alternativ:

- Partiell pulpotomi med kalciumsilikatbaserat cement över pulpan ✔
- Pulpektomi och rotfyllning med guttaperka och sealer
- Direkt pulpaöverkappning med bondingbaserat material
- Pulpektomi och inlägg i rotkanalen med kalciumhydroxidpasta

---

Totalpoäng: 1

17 Susanne har fått en skada som med stor sannolikhet uppkommit på grund av yttre våld.

I vilka situationer är det vanligast att kvinnor utsätts för våld?

Välj ett alternativ:

- Oftast när kvinnor utsätts för våld befinner de sig på sin arbetsplats
- Till största delen utsätts kvinnor för våld i en nära relation i hemmet
- De flesta kvinnor som utsätts för våld befinner sig i idrotts- eller simhallar
- Den största delen av våld mot kvinnor sker i det offentliga rummet

---

Totalpoäng: 1

18 Det är viktigt att ställa frågor om vilken typ av våld patienten utsatts för.

Vilken är den viktigaste anledningen att ställa frågor om vilken typ av våld en person har utsatts för?

Välj ett alternativ:

- För att kunna beskriva händelsen korrekt i patientens journal
- För att du som tandläkare ska kunna få rätt ersättning från ett försäkringsbolag
- För att veta vad som hänt och hjälpa personen att anmäla skadan till polisen
- För att kunna identifiera och hjälpa en person i en svår situation ✓

Totalpoäng: 1

- 19** Susanne har haft ont från tanden och undrar vilket smärtstillande läkemedel hon ska ta. Du rekommenderar paracetamol som är ett av de mest använda läkemedlen vid behandling av smärta och feber. Tyvärr kan överdosering av detta läkemedel leda till livshotande intoxication (förgiftning).

Vilket organ är det som främst tar skada vid en paracetamol-intoxikation?

Välj ett alternativ:

- Tarmarna
- Hjärtat
- Levern
- Njurarna

Totalpoäng: 1

20 Susanne säger att hon inte vill ta paracetamol. Hon är fullt frisk, tar inga mediciner och har inga allergier.

Vilket är det mest lämpliga alternativet för smärtlindring i stället för paracetamol?

Välj ett alternativ:

- Diklofenak
- Kodein
- Acetylsalicylsyra
- Ibuprofen

Totalpoäng: 1

Avsnitt 4

- 21** Amit 8 år kommer akut till kliniken. Hans pappa är orolig då de nyligen upptäckt en förändring på Amits tunga. Amit har inte ont hela tiden men tycker att det svider när han äter stark mat.

Vilken diagnos är mest sannolik för förändringen på Amits tunga?

Se bild!

Välj ett alternativ:

- Verruca vulgaris
- Erythema multiforme
- Herpes simplex
- Lingua geographica

Totalpoäng: 1

22 Vid besöket framkommer det att Amit föddes med läpp-, käk- och gomspalt (LKG) på vänster sida. Vid käk- och gomspalt förekommer ofta agenesi.

Vilken tandtyp har oftast agenesi i samband med käk- och gomspalt?

Välj ett alternativ:

Laterala incisiver

Andra premolaren

Första molaren

Centrala incisiver

Totalpoäng: 1

- 23** Barn med LKG måste oftast gå igenom omfattande operationer. De kan då få kraftig ärrvävnad i området.

Vilket bettfel kan ofta uppkomma efter LKG-operation, på grund av ärrvävnad?

Välj ett alternativ:

- Djupt bett
- Prenormalt bett
- Postnormalt bett
- Proklinerade incisiver

Totalpoäng: 1

24 Vid undersökningen visar det sig att Amit bland annat har unilateralt korsbett.

När är det lämpligt att behandla ett unilateralt korsbett?

Välj ett alternativ:

- När fler än tre tänder ingår i korsbettet
- Om första permanenta molaren har korsbett
- Om käkrörelsen tvingar in tänderna i korsbett
- När överkäken är smalare än underkäken

Totalpoäng: 1

25 Vad är korsbett?

Välj ett alternativ:

- Underkäkens tänder biter helt lingualt om överkäkständernas palatinala kuspar
- Överkäkens tänder biter helt bukkalt om underkäkständernas bukkala kuspar
- Bukkala kusparna i överkäken biter lingualt om bukkala kusparna i underkäken ✓
- Bukkala kusparna i överkäken biter bukkalt om bukkala kusparna i underkäken

---

Totalpoäng: 1

26 Interceptiv ortodontisk behandling förekommer ofta inom barn- och ungdomstandvården.

Vad innebär interceptiv ortodontisk behandling?

Välj ett alternativ:

- Korrigering av etablerade tandställningsfel med fast apparatur
- Korrigering av bettavvikelser med hjälp av avtagbar apparatur
- Kirurgisk korrektion av bettavvikelser
- Åtgärder som förebygger bettavvikelser ✓

Totalpoäng: 1

27 Amit är 8 år och hans pappa undrar om sonen har fått de permanenta tänder som kan förväntas.

Vilka permanenta tänder har normalt erupterat hos en åtta-åring?

Välj ett alternativ:

- Incisiverna i underkäken samt samtliga första premolarer och första molarer under eruption
- Samtliga incisiver och alla första molarer ✓
- Alla första molarer och överkåkens incisiver
- De första molarerna samt alla incisiver och hörntänder i både överkäke och underkäke

---

Totalpoäng: 1

28 Vi undersökningen noterar du diagnosen MIH för flera av Amits tänder.

Vilka tänder drabbas oftast av MIH?

Välj ett alternativ:

- De permanenta premolarerna
- De permanenta premolarerna och molarerna
- De permanenta incisiverna och molarerna
- De primära molarerna

Totalpoäng: 1

29 Hur ställs diagnosen MIH?

Välj ett alternativ:

- Med hjälp av röntgenbilder
- Från anamnesuppgifter
- Genom klinisk undersökning
- Utifrån värden i ett salivprov

Totalpoäng: 1

30 Vid undersökningen rekommenderar du att Amit ska använda fluoridtandkräm vid tandborstning.

Hur stor mängd tandkräm är lämpligt att rekommendera för ett barn som Amit (8 år)?

Välj ett alternativ:

- 1 cm på tandborsten
- Med storlek som barnets lillfingernagel
- 2 cm på tandborsten
- Med storlek som ett riskorn

Totalpoäng: 1

31 Vilken fluoridkoncentration bör tandkräm ha för ett barn som Amit (8 år)?

Välj ett alternativ:

1000 ppm F

250 ppm F

5000 ppm F

1450 ppm F

Totalpoäng: 1

32 För den som ska arbeta med barntandvård är det viktigt att känna till FN:s barnkonvention.

Enligt FN:s barnkonvention, vilken rätt har barn till tandvård?

Välj ett alternativ:

- Barn har rätt till tandvård när de har ett funktionshinder som försvårar munhygien
- Barn har rätt till tandvård oavsett kulturell, social eller ekonomisk bakgrund ✓
- Barn har rätt till tandvård när deras vårdnadshavare gett skriftligt samtycke
- Barn har rätt till tandvård endast om de har ett akut behov som behöver åtgärdas

---

Totalpoäng: 1

Avsnitt 5

33 Dennis söker akut på grund av värk och svullnad regio 38. Svullnaden uppkom igår kväll och du konstaterar att han har 39 graders feber.

Vid den kliniska undersökningen noterar du att Dennis har en stor svullnad extraoralt i anslutning till vänster sida underkäke.

Vilket område är extra viktigt att palpera hos patienter som har större svullnader i underkäken?

Välj ett alternativ:

Lymfkörtlar

Kinder

Munbotten

Käkleder

Totalpoäng: 1

34 Du förskriver Kåvepenin (fenoxymetylpencillin) till Dennis på grund av en odontogen infektion i regio 38.

Efter två dagar återkommer han till kliniken. Svullnaden har ej minskat och Dennis är fortfarande svullen och allmänpåverkad.

Vilken typ av läkemedel bör du i första hand förskriva som tillägg till fenoxymetylpencillin vid terapivikt?

Välj ett alternativ:

- Nystatin
- Klindamycin
- Metronidazol
- Amoxicillin

Totalpoäng: 1

35 Dennis kommer tillbaka för undersökning när svullnaden och smärtan minskat. Du tar en apikal röntgenbild på honom. Vid granskning av bilden ser du att en del av bilden är helt vit.

Vad beror det vita fältet på?

Välj ett alternativ:

- Bilden har tagits med för lång exponeringstid
- Patienten har rört på sig vid exponering
- Strålknippen har varit felriktat mot sensorn ✓
- Sensorn har varit placerad på fel ställe

Totalpoäng: 1

36 En anledning till att bilden tagits är för att lägesbestämma tand 38 i förhållande till mandibularkanalerna. Du funderar på hur du ska gå vidare med omtagning av bilden.

Hur är det mest lämpligt att gå vidare för att kunna lägesbestämma rötterna på tand 38 i förhållande till mandibularkanalerna?

Välj ett alternativ:

- Bilden behöver tas om och även kompletteras med en överaxial bild
- Ingen mer bild behövs eftersom både roten och mandibularkanalerna kan ses
- Istället för en ny apikalbild behövs en panoramaröntgenbild av området
- Bilden behöver kompletteras med en ny apikalbild som är isometrisk ✓

Totalpoäng: 1

- 37** Dennis och du kommer fram till att hans visdomstand 38 behöver extraheras. Han känner sig orolig inför ingreppet och ni diskuterar därför sedering med Midazolam. Du behöver göra en riskklassificering enligt ASA för att bedöma om sedering är lämplig. Dennis är 28 år, röker 10 cigaretter per dag och är överviktig (BMI 30). Han är allergisk mot pollen och medicinerar med receptfri allergimedicin vid behov.

Vilken ASA-klass tillhör Dennis och är sedering lämpligt i det här fallet?

Välj ett alternativ:

- Ja, patienten tillhör ASA-klass 1 och kan sederas
- Nej, patienten tillhör ASA-klass 3 och bör inte sederas
- Ja, patienten tillhör ASA-klass 2 och kan sederas
- Nej, patienten tillhör ASA-klass 2 och bör inte sederas

ASA: American Society of Anaesthesiologists

BMI: Body mass index

Totalpoäng: 1

38 Hur gör man lämpligast ett vertikalt avlastningssnitt när man fäller en intraoral mukoperiostlambå inför operativt avlägsnande av tand 38?

Välj ett alternativ:

B

D

C

A

Totalpoäng: 1

39 När Dennis tand 38 ska avlägsnas kirurgiskt bör man vara uppmärksam på känsliga anatomiska strukturer i området.

Vilka nerver har störst risk att skadas i samband med operativt avlägsnande av visdomständer i underkäken?

Välj ett alternativ:

- N. Lingualis och N. Alveolaris inferior
- N. Facialis och N. Alveolaris inferior
- N. Alveolaris inferior och N. Buccalis
- N. Lingualis och N. Facialis

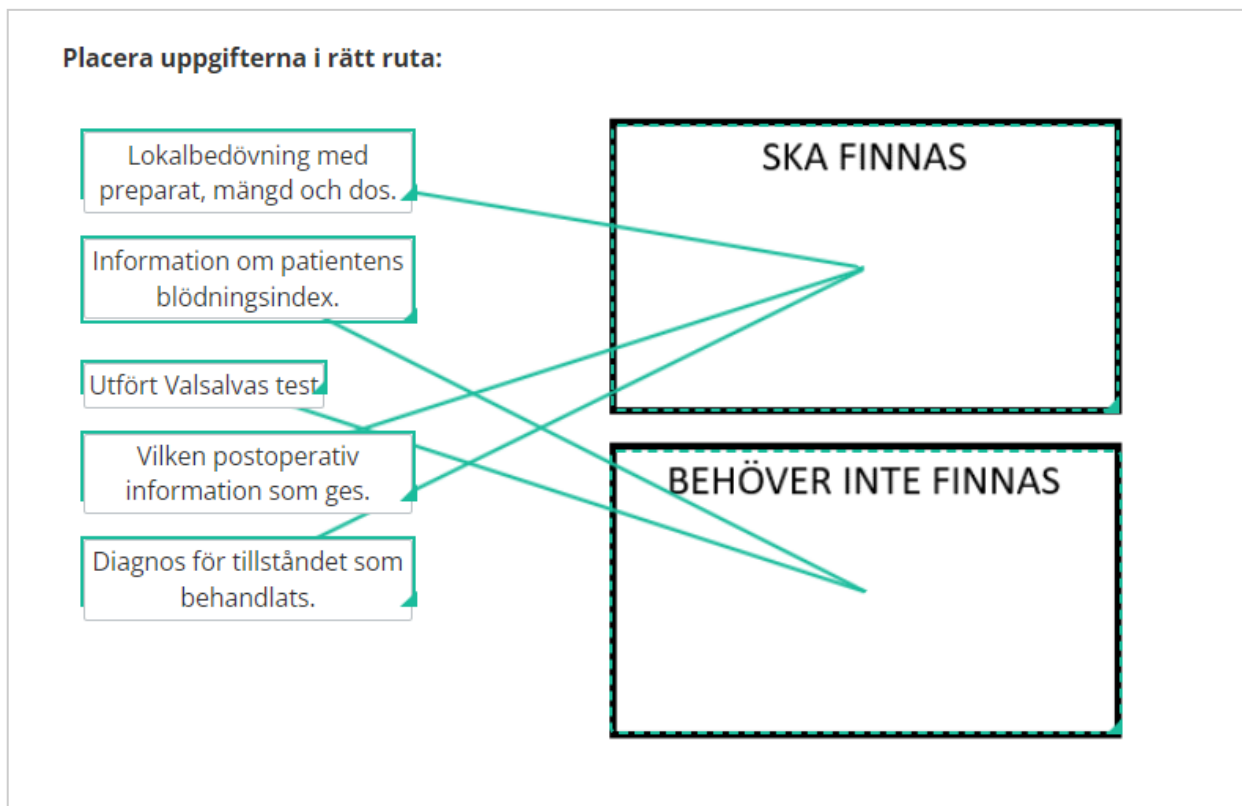

Totalpoäng: 1

40 Dennis behandling går bra och efteråt skriver du en daganteckning om ingreppet.

Vilka uppgifter måste finnas med i journalanteckningen efter operativt avlägsnande av tand 38?

Placera uppgifterna i rätt ruta:

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

- 41 Efter tre dagar kommer Dennis tillbaka och har mycket ont efter att tand 38 avlägsnats operativt. Då du undersöker honom kliniskt ser du att det inte finns koagel i alveolen och benytorna är exponerade.

Vilken är den mest troliga diagnosen?

Max 2 ord. Om fler än en diagnos anges bedöms enbart den första.

Skriv in ditt svar här.

Teckenf... | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω |

Σ |

Underlag för bedömning: Dry socket/alveolit

Ord: 0/2

Totalpoäng: 1

Avsnitt 6

- 42** Din patient Louise, 55 år, söker akut. Hon beskriver att hon har blåsor och sår i munnen som gör väldigt ont.
Intraoral inspektion av slemhinnan visar multipla blåsor och ulcerationer och när du trycker lätt på en blåsa lossar ytepotelet och blåsan flyttar på sig.

Vilken autoimmun sjukdom kan Louise ha drabbats av?

Välj ett alternativ:

- Burning mouth syndrome
- Pemfigus vulgaris
- Humant papillomvirus
- Herpes simplex

Totalpoäng: 1

43 Vilket uttryck används vanligen för att beskriva att ytepitelet släpper lätt från slemhinnan som i Louises fall?

Välj ett alternativ:

- Wickham´s striae
- Nikolsky´s tecken
- Langerhans cellhistiocytos
- Patterson Kellys-syndrom

Totalpoäng: 1

44 Om man som allmäntandläkare ser en slemhinneförändring som misstänks vara malign, vad är mest lämpligt att göra?

Välj ett alternativ:

- Sätta in antimykotisk behandling och följa upp efter en månad
- Biopsa förändringen i sin helhet och skicka för PAD
- Låta förändringen vara och remittera patienten till specialist ✔
- Biopsa del av förändringen samt frisk vävnad och skicka för PAD

PAD=patologisk-anatomisk-diagnos

Totalpoäng: 1

Avsnitt 7

- 45** Jonas, 18 år, har aktiv karies och risk för fortsatt kariessjukdom. En enkel kostanamnes visar oregelbundna måltider, högt intag av kolsyrade drycker och frekvent småätande. Jonas borstar med fluoridtandkräm morgon och kväll.

Du vill göra en prognos på hur kariessjukdomen kommer att utvecklas hos Jonas och gör en kariologisk riskbedömning.

Vilken är den säkraste prediktorn för kariessjukdom?

Välj ett alternativ:

- Karieserfarenhet ✔
- Synligt plack
- S. mutans i saliv
- Fluorid-exponering

Totalpoäng: 1

46 Jonas har flera tänder med djupa kariesangrepp. Vid djup karies är det viktigt att kontrollera tandens sensibilitet.

Vilka metoder bör man kombinera för att säkrast bestämma en tands sensibilitet?

Välj ett alternativ:

- Palpation och kyl-test
- Luftblästring och perkussion
- Test med kyla och el
- Perkussion och el-test

Totalpoäng: 1

- 47 Du ser att kariesangreppet i Jonas tand 25 är pulpanära.
Patienten är symtomfri och tand 25 är periapikalt utan anmärkning enligt röntgen.
Vid nästa besök utför du en stegvis kariesexkavering på tand 25.

Vilket av nedanstående alternativ är viktigast för att stegvis exkavering ska lyckas?

Välj ett alternativ:

- Kaviteten är kariesfri centralt och tanden är symtomfri
- Ca(OH)₂ liner läggs i kaviteten och tanden är symtomfri
- Kaviteten är kariesfri perifert och fyllningen är tät
- Kariöst dentin har avlägsnats från pulpanära område

Ca(OH)₂ = kalciumhydroxid

Totalpoäng: 1

- 48 Du har gjort färdigt din stegvisa exkavering på tand 25. Du och Jonas kommer överens om att du även ska göra en permanent fyllning på tand 37.

Du har etsat och bondat. När du ska fylla med komposit börjar Jonas hosta och det kommer saliv på tanden.

Hur bör man lämpligen göra när en preparation kontamineras med saliv efter att ets och bonding applicerats?

Välj ett alternativ:

- Etsa och bonda en gång till innan fyllning görs ✔
- Exkavera kontaminerad tandsubstans innan fyllning görs
- Blästra torrt och därefter fylla med komposit
- Tvätta med Tubulicid och sedan fylla med komposit

Totalpoäng: 1

- 49 Dentala kompositmaterial används ofta för fyllning av klass II-kaviteter. Olika kompositmaterial har varierande egenskaper gällande exempelvis röntgenkontrast och hållbarhet.

Hur påverkar fillerhalten i ett kompositmaterial dess materialegenskaper?

Välj ett alternativ:

- Ökad fillerhalt ger ökad styvhet ✔
- Minskad fillerhalt ger ökad radiopacitet
- Minskad fillerhalt ger ökad sprödhet
- Ökad fillerhalt ger ökad termisk utvidgning

Totalpoäng: 1

- 50** För att mäta hur munhälsan ser ut i en population, till exempel hos barn och ungdomar i Sverige, används epidemiologiska verktyg. Karies kan rapporteras som DMFT.

Vad står bokstäverna i förkortningen DMFT för?

Max 4 ord. Rätt svar på alla ord krävs för poäng. Du kan svara på antingen engelska eller svenska. Om fler än fyra ord anges bedöms enbart de fyra första.

Svara med fyra ord vad bokstäverna står för.

Underlag för bedömning: Decayed Missing Filled Teeth

Ord: 0/4

Totalpoäng: 1

51 Fluorid har stor betydelse som kariesförebyggande behandling. Vid goda förhållanden kan fluoridexponering få tidiga kariesangrepp att avstanna.

Vilken är den viktigaste mekanismen för fluorids kariostatiska effekt?

Välj ett alternativ:

- I närvaro av fluorid ökar det kritiska pH-värdet för emalj
- I närvaro av fluorid producerar bakterier i plack mindre syra
- I närvaro av fluorid underlättas remineralisation av tandsubstans
- I närvaro av fluorid får bakterier i plack sämre fäste på tandytan

---

Totalpoäng: 1

Avsnitt 8

52 Patienten Ava har fått sin tand 43 extraherad på grund av längsfraktur. Ni har kommit överens om att ersätta tanden med implantat.

Efter att kirurgen har installerat implantatet regio 43 ska implantatet läka in.

Vad används för att skydda implantatet och forma gingivan under inläkningen?

Välj ett alternativ:

Täckskruv

Läkdistans

Avtryckstopp

Gängtejp

Totalpoäng: 1

53 Ava kommer tillbaka och ska nu få sin skruvretinerade implantatstödda krona. Vid utlämningen ska du fästa kronan vid implantatet.

Vilken kraft ska användas vid fastsättande av en skruvretinerad implantatkrona?

Välj ett alternativ:

- Åtdragning med maximal handkraft
- 15 N cm med momentnyckel
- 35 N cm med momentnyckel
- Den kraft som fabrikanter anvisar

N cm=Newton centimeter

Totalpoäng: 1

54 I samband med Avas implantatbehandling användes komponenten på bilden.

Vad visar bilden?

Välj ett alternativ:

- Fästskruv
- Fixtur
- Distans
- Avtryckstopp

Totalpoäng: 1

55 Ava har "food impaction" mellan tand 25 och 26 på grund av en frakturerad krona på tand 26. Du bestämmer dig för att göra om kronan.

När du har tagit bort kronan konstaterar du att den gamla preparationen är mycket konisk.

Vad är lämpligast att göra för att förbättra retentionen på en preparation som är för konisk?

Välj ett alternativ:

- Sänka preparationsgränsen
- Göra en gjuten pelare
- Sätta parapulpala stift
- Reducera pelarhöjden

"Food impaction" = matrester fastnar mellan tänderna

Totalpoäng: 1

56 Materialdefekter kan vara en orsak till att protetiska konstruktioner går sönder.

På vilket sätt påverkas materialegenskaperna av defekter eller sprickor i ett material?

Välj ett alternativ:

- Leder till utveckling av spänningskoncentration ✓
- Minskar materialets elasticitetsmodul
- Påverkar hållfastheten hos en metall mer än hos en keram
- Påverkar kompressionsstyrka mer än draghållfasthet

Totalpoäng: 1

57 När du preparerar för en keramisk krona, som i Avas fall, vill du göra en skulderpreparation.

Vilket av dessa borrhäklar är lämpligast för att utföra en skulderpreparation?

Välj ett alternativ:

D

C

B

A

Totalpoäng: 1

- 58** Det är dags att cementera Avas krona på tand 26. Du funderar på vilket cement du ska använda och en kollega föreslår ett cement.

Du läser bruksanvisningen, där det står:

"Ett självhärddande och självetsande cement som kan ljushärdas.

Sammansättning: Monomermatrixen består av dimetakrylat och HEMA. Den oorganiska fillern består av bariumglas, ytterbiumtrifluorid och sfäroid blandoxid.

Partikelstorleken ligger mellan 0,25–3,0 μm . Medelpartikelstorlek är 0,9 μm .

Den totala volymandelen oorganisk filler är cirka 40 %."

Vilken typ av cement är det?

Välj ett alternativ:

- Kompositcement
- Hybridjonomercement
- Glasjonomercement
- Fosfatcement

Totalpoäng: 1

Avsnitt 9

59 Niklas söker dig akut för tandvärk.

Det framkommer att Niklas har en konstant molande värk på höger sida. Värktabletter hjälper endast måttligt. När du gör dina kliniska tester reagerar tand 16 ej sensibelt. På röntgen ses friska apikala förhållanden på tand 16.

Vilken pulpadiagnos är troligast för tand 16?

Välj ett alternativ:

- Asymtomatisk pulpit
- Symtomatisk pulpit
- Nekrotisk pulpa
- Kliniskt frisk pulpa

Totalpoäng: 1

60 Niklas vill ha hjälp att lindra sin smärta. Du har en halvtimme bokad för akutbesöket idag.

Hur hjälper du bäst Niklas att bli av med sin smärta i tand 16 idag?

Välj ett alternativ:

- Du trepanerar tanden, applicerar kofferdam och går ner i samtliga rotkanaler med en ISO 10 fil och förser tanden med täckförband.
- Du trepanerar tanden och utrymmer pulpakavum samt spolar ur pulpakavum med vatten och förser tanden med täckförband. ✓
- Du trepanerar tanden och går ner i samtliga kanaler med en ISO 10-fil samt spolar med Natriumhypoklorit och förser tanden med täckförband
- Du skriver ut Kåvepenin (PcV) 1,6 g x 3 i 5 dagar samt rekommenderar att patienten tar receptfria smärtstillande läkemedel.

ISO = International organization for standardization

Totalpoäng: 1

61 Du ska trepanera och kavumpreparera tand 16. På röntgen ser tanden ut att ha fyra rotkanaler.

Vilken av bilderna överensstämmer med var man kan förvänta sig att hitta de fyra kanalmyningarna på tand 16?

Välj ett alternativ:

C

B

D

A

Totalpoäng: 1

Avsnitt 10

62 Patienten Bosse kommer för revisionsundersökning. Han är nöjd med sin protes som ser ut som bilden visar.

Pilen pekar på en klammer:

Vilken typ av klammer har använts till Bosses protes?

Välj ett alternativ:

Bonwillklammer

Öwallklammer

Ringklammer

Barklammer

Totalpoäng: 1

- 63** För att få en bra ocklusal avstödning och undvika att klamrarna på en partialprotes frakturerar är det viktigt att de ocklusala stöden är korrekt utformade.

Hur utformas lämpligen ett ocklusalt stöd till en partialprotes?

Välj ett alternativ:

- Inga underskär och maximalt 2/3 av emaljen prepareras bort ✔
- Preparation in till dentingränsen med skarpa tydliga kanter
- Preparationen görs som en låda i en tand med befintlig fyllning
- Tandteknikern utformar ocklusala stöd där anatomin tillåter

---

Totalpoäng: 1

64 Patienter som har avtagbar protetik drabbas ibland av olika problem med sina proteser.

Vilken åtgärd är lämpligast om en patient har följande problem?

Placera samtliga alternativ i rätt ruta.

Placera samtliga alternativ i rätt ruta.

The diagram consists of two columns of boxes. The left column contains four boxes with the following text: 'En protestand har lossnat efter att patienten bitit på en nöt', 'Patienten får kväljningar av sin nygjorda helprotes i överkäken', 'Protesen med friändssadlar är instabil på grund av att kristan resorberats', and 'Skelettet på delprotesen har deformerats'. The right column contains four boxes with the following text: 'REBASERA PROTESBASEN', 'FRAMSTÄLL HELT NY PROTES', 'TILLSÄTTNING HOS TANDTEKNIKER', and 'KONTROLLERA UTSTRÄCKNINGEN VID A-LINJEN'. Green lines connect the boxes as follows: 'En protestand har lossnat...' to 'REBASERA PROTESBASEN'; 'Patienten får kväljningar...' to 'FRAMSTÄLL HELT NY PROTES'; 'Protesen med friändssadlar...' to 'TILLSÄTTNING HOS TANDTEKNIKER'; and 'Skelettet på delprotesen...' to 'KONTROLLERA UTSTRÄCKNINGEN VID A-LINJEN'.

Poäng tilldelas endast om alla alternativ är placerade i rätt rutor

Totalpoäng: 1

Avsnitt 11

65 Din patient Johanna, 46 år, kommer på ett akutbesök.

Du tar upp anamnes. Johanna har en depression men är i övrigt frisk. Hon medicinerar med Fluoxetine. Hon går vanligen till tandläkare på kontroll vartannat år och har goda kost- och munhygienvanor.

Johanna har känt att en tand är lite öm och rör på sig sedan hon bet på en olivkärna för några veckor sedan.

Förutom det som redan framkommit, vad är viktigast att komplettera anamnesen med?

Välj ett alternativ:

- Ekonomiska förutsättningar
- Tobaksvanor och allergier
- Blodtryck, längd och vikt
- Fritidsintressen och familjesituation

Totalpoäng: 1

66 Du gör en klinisk och röntgenologisk delundersökning på Johanna.

Vilka dentala material ses på röntgenbilderna?

Välj ett alternativ:

- Guttaperka, keram, aluminium
- Guld, komposit, metallkeramik
- Komposit, amalgam, guttaperka
- Amalgam, keram, glasjonomer

Totalpoäng: 1

- 67** Efter din kliniska och röntgenologiska undersökning på Johanna kan du konstatera att tand 36 har en längsfraktur och behöver extraheras. Johanna samtycker till att ta bort tanden idag.

Hur separeras lämpligen tand 36 inför en extraktion?

Välj ett alternativ:

C

A

D

B

Totalpoäng: 1

- 68 Extraktionen av tand 36 går bra. Eftersom Johanna medicinerar med Fluoxetine (SSRI-preparat) är du tveksam till att rekommendera Ibuprofen (NSAID) som smärtstillande efter extraktionen.

Vilken interaktion har Fluoxetine och Ibuprofen enligt FASS?

Max 5 ord. Om fler än en interaktion anges bedöms enbart den första.

Skriv in ditt svar här:

Teckenf... | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω | |

Σ |

Underlag för bedömning: Ökad blödningsrisk

Ord: 0/5

Totalpoäng: 1

- 69** Johanna vill inte ha en lucka regio 36 och ni diskuterar hur man kan ersätta tanden.
Du föreslår att ni ska göra en tandstödd bro.

Vilken är den främsta anledningen till att tandstödd protetik är att föredra framför implantatprotetik i det här fallet?

Välj ett alternativ:

- Granntänderna har fyllningar
- Implantat är mer kostsamt
- Käkbenet har hög densitet
- Det förenklar munhygienen

Totalpoäng: 1

70 Johanna accepterar ditt förslag att göra en tandstödd bro regio 36. Du vill vänta några månader med att göra en permanent bro för att läkning regio 36 ska hinna ske. Patienten vill inte gå utan tand i flera månader.

Vilken terapi är mest lämplig att erbjuda Johanna under dessa månader?

Välj ett alternativ:

- Bonda 36 krona mot granntänderna
- Framställa en temporär bro
- Emaljretinerad bro
- Temporär partialprotes

Totalpoäng: 1

71 Tänder som används som stöd för en bro går ibland i nekros kort tid efter cementering av bron.

Vad är viktigast att göra för att minska risken för pulpanekros i stödtänderna?

Välj ett alternativ:

- Ordinera smärtstillande läkemedel inför behandling
- Undvika att ge patienten bedövning vid cementering
- Använda riklig vattenkyllning vid preparation
- Tvätta preparationerna inför avtryckstagning

Totalpoäng: 1

i

Vetenskaplig artikel

Följande frågor baseras på den vetenskapliga artikel du fått tillsänd i förväg. Artikeln finns också tillgänglig på sidor med frågor kring artikelns innehåll.

Diep MT, Skudutyte-Rysstad R, Sødal ATT, Young A, Hove LH. Caries experience and risk indicators of having decayed teeth among 65-year-olds in Oslo, Norway: a cross-sectional study. BMC Oral Health. 2023 Oct 7;23(1):726. doi: 10.1186/s12903-023-03432-x.

72 Artikeln beskriver karieserfarenhet och riskindikatorer hos en grupp 65-åringar i Oslo.

Hur många deltagare i studien var tandlösa?

Välj ett alternativ:

2 deltagare

7 deltagare

5 deltagare

13 deltagare

Totalpoäng: 1

73 I den kliniska undersökningen använde man ICDAS-systemet för klassificering av rotytekaries.

Var drog man gränsen för om rotytekaries hade en kavitet eller inte?

Välj ett alternativ:

Vid 0,5mm

Vid 0,2mm

Vid 2mm

Vid 1mm

Totalpoäng: 1

74 Vid den statistiska bearbetningen och analysen av enkätdata har man dikotomiserat några variabler, till exempel utbildning och sockerintag.

Hur gör man när man dikotomiserar?

Välj ett alternativ:

- Man använder Mann-Whitney U test
- Man använder ett frågeformulär
- Man frågar om personers bakgrund
- Man delar in variabler i två grupper

Totalpoäng: 1

- 75 Tre olika statistiska modeller användes för att analysera relationen mellan kariesade tänder (DT), sociodemografiska (sociodemographic) och beteendemässiga (behavioural) variabler.

Vilken beteendemässig variabel var den starkast associerade riskindikatorn för DT i Modell 3?

Max 10 ord. Om fler än en variabel anges bedöms enbart den första.

Skriv in ditt svar här:

Teckenf... | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | Ω | |

Σ |

Underlag för bedömning: Oregelbunden tandvård/irregular dental attendance pattern

Ord: 0/10

Totalpoäng: 1